

Tromsø er Europeisk ungdoms- hovedstad 2026

TRUE
NORTH

TROMSØ
2026

Tromsø ble tildelt tittelen etter en 2-årig søknadsprosess med mange involverte partnerorganisasjoner lokalt, regionalt, nasjonalt, på europeisk nivå og i hele Arktis.

Tromsø kommune er prosjekteier og står som søker for European Youth Capital 2026.

Prosjektet er et samarbeid og spleiselag mellom mange ulike aktører, både offentlige og private.

Europeisk ungdomshovedstad er

Europas største satsing på ungdomsmedvirkning og aktivt ungt medborgerskap.

1 by – 1 år

Siden 2009 har tittelen som Europeisk ungdomshovedstad (EYC) blitt tildelt en europeisk by for en periode på ett år.

Målet er å styrke ungdomsmedvirkning og ungdomsdeltakelse på alle nivå i samfunnet.

Tittelen «European Youth Capital» eies av European Youth Forum, og utdeles av en bredt sammensatt jury av europeiske organisasjoner basert på en omfattende søknadsprosess.

Tromsø gikk seirende ut blant 19 byer i kampen om å bli valgt for 2026.

«... en europeisk by får sjansen til å vise frem sine innovative ideer, prosjekter og aktiviteter som har som mål å heve unge stemmer og bringe et nytt ungdomsperspektiv til alle aspekter av bylivet.

Fra offentlig transport og infrastruktur, til kultur- og utdanningsprogrammer og demokratisk politikkutforming, inviterer tittelen European Youth Capital byer til å revurdere hvordan de engasjerer og inkluderer unge mennesker.»

– Utllysning European Youth Forum

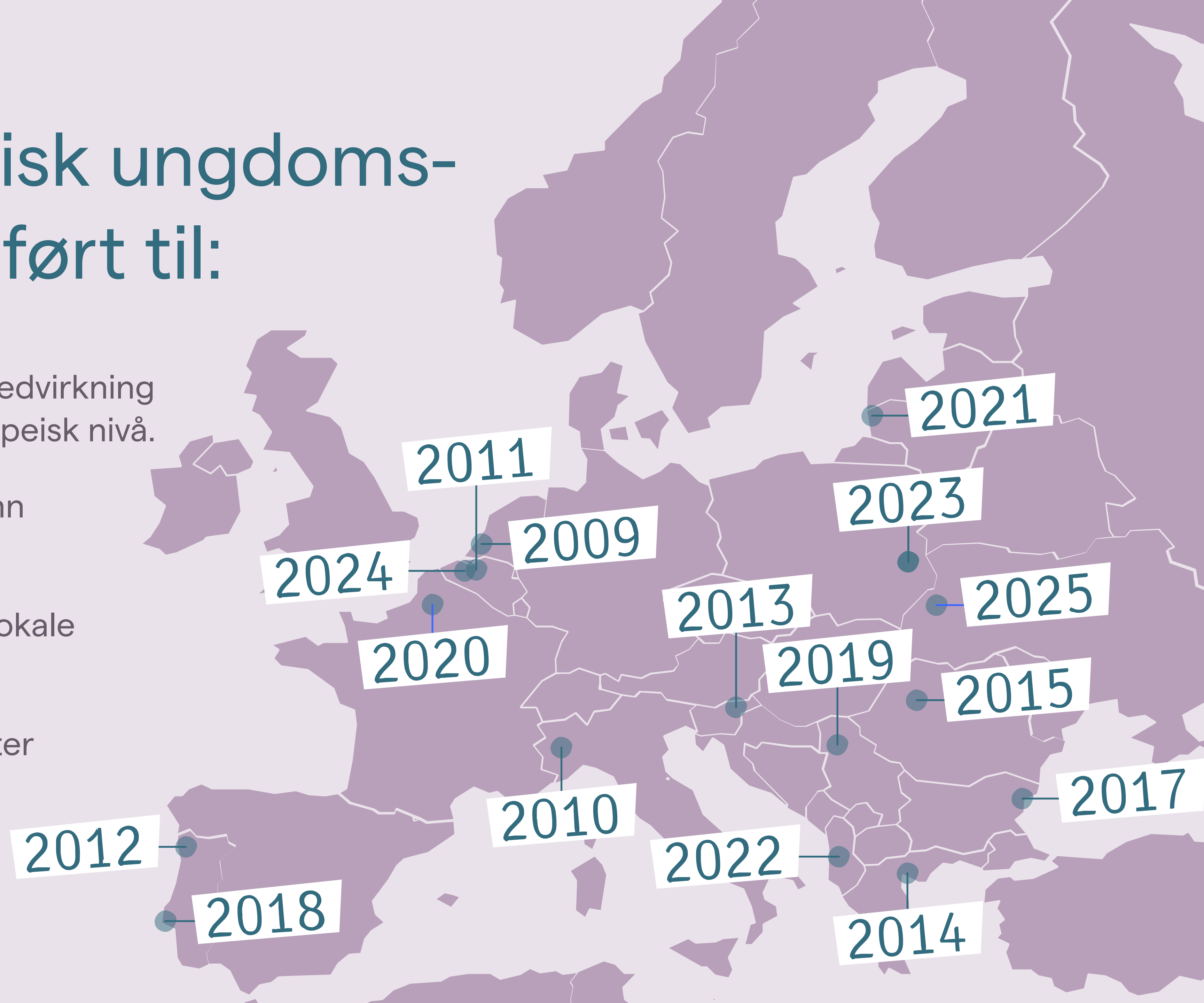
Å være Europeisk ungdoms- hovedstad har ført til:

Økt ungdomsengasjement og -medvirkning
i byen, regionen rundt og på europeisk nivå.

Investeringer i ungdom på mer enn
50 millioner euro på bare ti år.

Økt kontakt mellom ungdom og lokale
beslutningstakere.

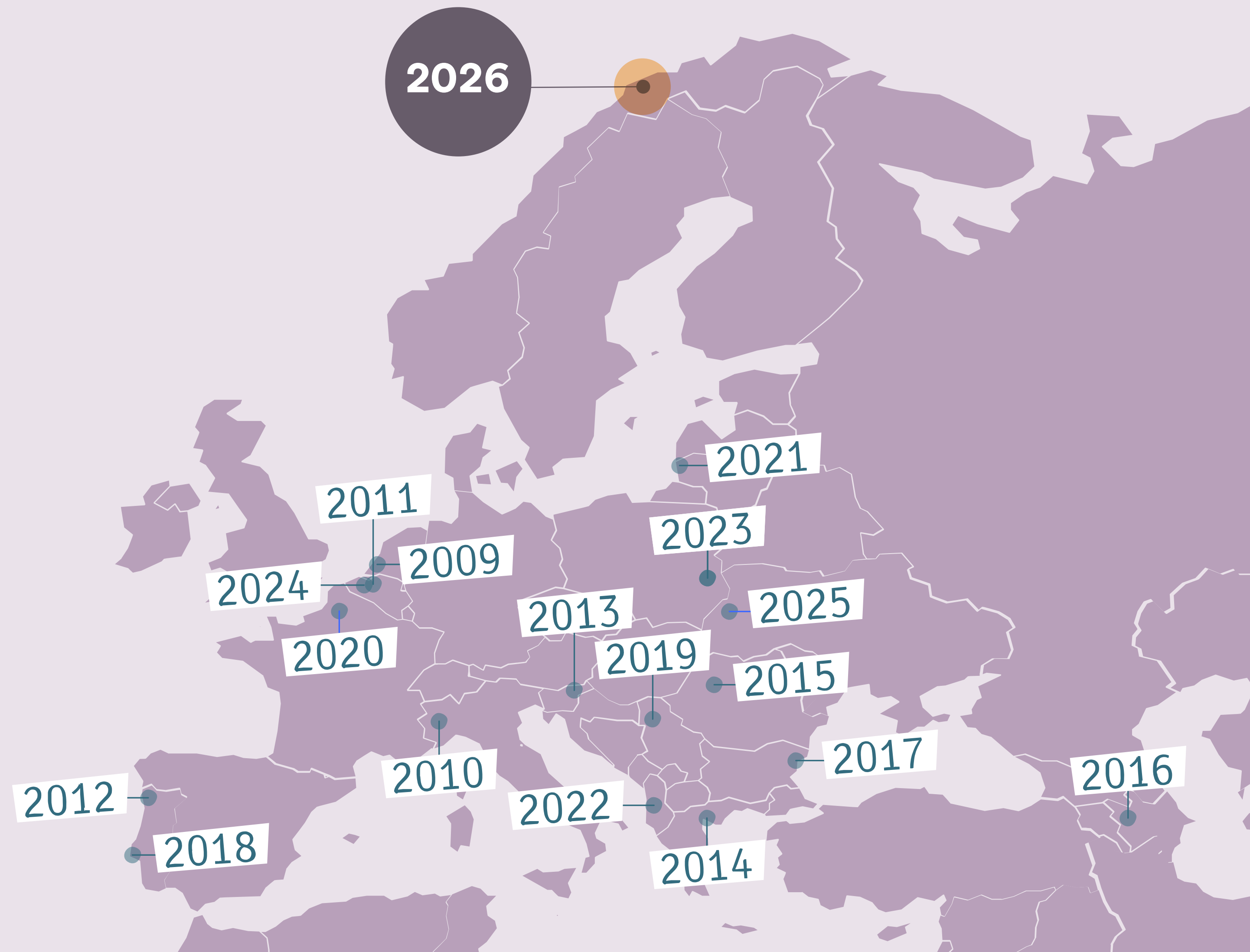
Nasjonale og internasjonale eventer
lagt til EYC-byene.

I 2026 er Tromsø Europeisk ungdomshovedstad!

Tromsø er den eneste byen i Norden som har fått tittelen, og skal nå oppleve hvordan det:

- Åpner nye muligheter
- Gir positiv endring
- Oppmuntrer til aktiv deltakelse
- Fremmer frivilligheten
- Styrker mangfold og inkludering
- Styrker ungdomsorganisasjoner
- Øker satsingen på ungdom
- Forsterker vår stemme i Europa
- Forvandler byen til et internasjonalt møtepunkt
- Kobler sammen ungdom internasjonalt
- Fremmer europeisk identitet

Tromsøs hovedmål med å være Europeisk ungdomshovedstad 2026 er å gjøre Tromsø og Arktis til et bedre sted for unge mennesker å **leve, jobbe** og **skape**.

For å oppnå
det må vi gjøre
Tromsø og Arktis
mer **bærekraftig,**
inkluderende
og **kreativ.**

Unge mennesker er mangfoldige og trenger ulike
veier til medvirkning og samfunnsengasjement.

Vi har stor tro på at ekte ungdoms-
medvirkning betyr å gi alle unge
mennesker metodene, ressursene og
kraften til å iverksette sine egne ideer
og drømmer på den måten de finner
passende. EYC-prosjektet ønsker å gi
alle unge muligheten til å påvirke sine
egne liv, lokalsamfunnet og struktu-
rene rundt dem gjennom aktivt med-
borgerskap og positive selvstendige
aktiviteter og prosjekter.

Med utgangspunkt i tillit, interessefelt
og ønske om å være med på å skape
en endring, får ungdom erfaring med
å artikulere og visualisere prosjekter,
konsepter og fremtidsdrømmer.

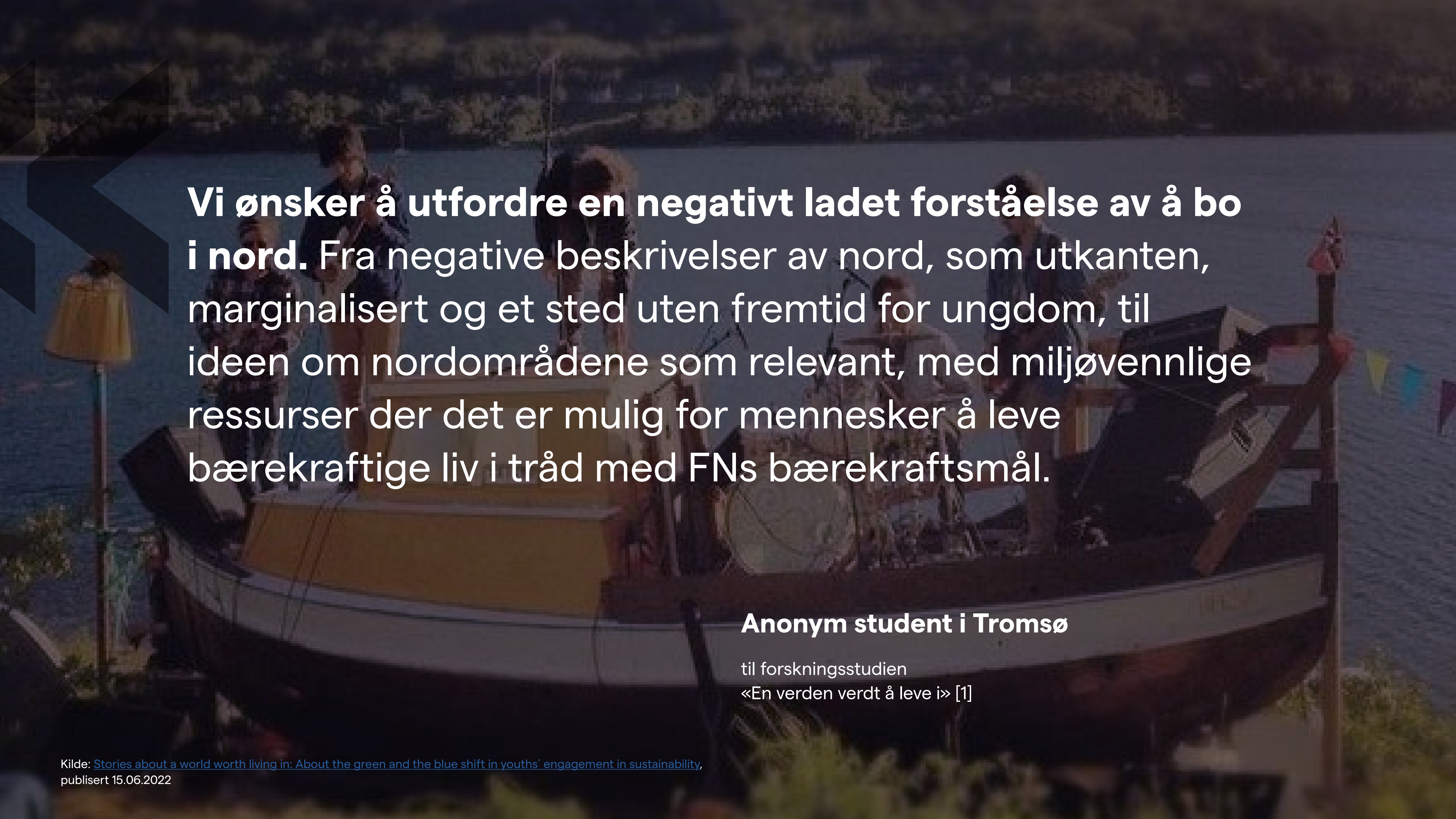
Å fremme bærekraftig økonomisk vekst og jobbskaping i nord er i Norges nasjonale interesse. Å bygge robuste samfunn i Arktis og gjøre regionen til et attraktivt sted for unge å bo og arbeide er viktige prioriteringer for Norge. Å videreutvikle Nord-Norge som en sterk, dynamisk og svært kompetent region er en effektiv måte å ivareta norske og europeiske interesser i Arktis.

Jeg gir derfor min fulle støtte til Tromsø kommunes kandidatur.

Anniken Huitfeldt

Daværende utenriksminister, på vegne av den norske regjering, i støttebrev til prosjektet 30. januar 2023.

Vi ønsker å utfordre en negativt ladet forståelse av å bo i nord. Fra negative beskrivelser av nord, som utkanten, marginalisert og et sted uten fremtid for ungdom, til ideen om nordområdene som relevant, med miljøvennlige ressurser der det er mulig for mennesker å leve bærekraftige liv i tråd med FNs bærekraftsmål.

Anonym student i Tromsø

til forskningsstudien

«En verden verdt å leve i» [1]

Vi har tre mål med prosjektet

Bærekraftig

Vi ønsker å gjøre Tromsø og Arktis mer miljømessig, sosialt og økonomisk bærekraftig, og være en modell og inspirasjon for andre samfunn

Inkluderende

Vi ønsker å motivere og gi ungdom verktøy til å bli engasjerte samfunnsmedlemmer, forkjempere for solidaritet og positiv endring inspirert av våre felles europeiske verdier

Kreativ

Vi ønsker å oppmuntre unge mennesker til å leve kreative og inspirerende liv, til å nå sitt fulle potensiale og møte fremtidige utfordringer sammen

Hvorfor Tromsø?

Tromsøs beslutning om å søke om tittelen som Europeisk Ungdomshovedstad 2026 er basert på en 50-årig historie med ungdomsmedvirkning og -deltakelse.

Fra ungdomsopptøyene i byen på 1970- og 80-tallet til dagens situasjon der metoder og initiativ fra regionen har påvirket ungdomsarbeid og ungdomsdeltakelse på nasjonalt og europeisk nivå.

Tromsøs søknad om EYC 2026 er en forpliktelse til å jobbe mot en mer ungdomsvennlig by og region, aktiv og inkluderende ungdomsdeltakelse, og styrking av arktiske og europeiske verdier.

Perspektivet til Europa endres når du ser det fra nord for polarsirkelen. Arktis har flere kvaliteter, men også utfordringer som krever spesiell oppmerksomhet. Tromsø, som den største byen og det største utdanningsknutepunktet i arktiske Europa, og den byen i Norge med yngst befolkning, har et ansvar for å inkludere alle unge i regionen og nordområdene.

Arktis – og arktisk ungdom – er av sentral strategisk betydning for Europa. I oktober 2021 publiserte EU-kommisjonen og the EU High Representative en Joint Communication for et sterkere EU-engasjement for et fredelig, bærekraftig og fremgangsrikt Arktis.

Initiativet til å bli Europeisk ungdomshovedstad 2026 er derfor **større enn Tromsø selv** og kommer fra et behov for å sikre ungdomsperspektivet i regionen i denne transformative epoken med demografisk utvikling (sentrum/periferi), klimaendringer, ny energipolitikk og endringer i sikkerhetspolitikken.

Tiltaket er basert på ønsket om å gjøre regionen til et bedre sted for ungdom å **LEVE, JOBBE** og **SKAPE**. Derfor inkluderer vårt initiativ ungdom i hele regionen i Nord-Norge, samt samarbeidspartnere fra hele den arktiske regionen og resten av Europa.

Ved å fremme kreativitet, eksperimentering og samarbeid håper vi å styrke unge menneskers aktive medborgerskap og øke vårt bidrag til utviklingen av samfunnet og politikk generelt. De neste 10 årene vil være avgjørende for at vi skal lykkes med å rekonstruere samfunnet for å gjøre det bærekraftig og robust samtidig som vi tilpasser oss de raske endringene rundt oss.

Vi ønsker å bygge en rettferdig, bærekraftig og inspirerende fremtid i Arktis – og det som skjer i Arktis vil ha innvirkning på resten av verden.

Tromsø som den nordligste europeiske ungdomshovedstaden noensinne, med **sterkt fokus på identitet, bærekraft og innovasjon**, vil vise frem mangfoldet i Europa og understreke betydningen av ALLE regioner i et for-ent og inkluderende Europa.

– Det er ungdommene i Nord-Norge som er regionens framtid. Det er behov for en diskusjon om hva som skal til for at vi ønsker å bli her. (...)

– Reell ungdomsmedvirkning skjer når våre meninger omsettes til praktisk politikk.

Ung kvinne i ungdomspanel for Ungdommens Nordområdemelding 2020

Umiddelbar effekt:

En by hvor unge mennesker ønsker å leve, jobbe og skape

Umiddelbart etter 2026 tror vi at vi vil se en mer inkluderende, bærekraftig og kreativ by, og de forventede effektene kan være:

Ny strategi for satsing på ungdom utviklet og implementert

Bedre ungdomsdeltakelse og -representasjon i beslutningstaking og politikkutvikling

Økt og stabilt budsjett og flere ressurser til ungdom i Tromsø og regionen

Ny boligstrategi overfor ungdom implementert

Nye ungdomstilbud åpnet i distriktene, regionen og Arktis

Billigere og subsidierte ungdomsaktiviteter og transport i regionen

Lavterskel ungdomsklinikker og drop-in psykisk helsetjeneste etablert i distriktene etter modell fra Tromsø

Mer tverrsektorielt og tverregionalt samarbeid i ungdomssaker

Nye metoder for å inkludere unge i byplanlegging og byutvikling

Økt prosjektledelse og erfaring blant unge mennesker og frivillige organisasjoner

Flere kompetansearbeidsplasser for ungdom

Økt internasjonalt og regionalt samarbeid

Et større engasjement for inkludering og tilgjengelighet for alle der alle har sjansen til å bli hørt, representert og få tilgang til muligheter

Bedre inkludering av unge innvandrere og bedre systemer på plass for å integrere unge innvandrere og migranter som kommer til regionen – på deres egne premisser

Bedre og billigere boligmuligheter for ungdom og unge voksne

Flere og bedre finansieringsmuligheter for unge gründere

Utvikle nye interaktive og mer bærekraftige metoder i byutvikling, bl.a ved å bruke ny teknologi i byplanlegging

Skape bedre teknisk utdanning og arbeidsplasser for å tiltrekke flere unge voksne fra hele landet og utlandet

Høyere digital kompetanse og mediekompetanse blant ungdom i regionen

Permanent infrastruktur for ungdomsaktiviteter i distriktene

Tromsø ønsker å skape **varige metoder, prosesser og resultater.**

Ikke kun **et år med eventer og arrangementer** som Europeisk ungdomshovedstad.

– Det er unge som er fremtidens Nord-Norge. Det må snakkes om det vi trenger for at vi skal ha lyst å bli værende. Det må ikke bare være prat og arrangement.

Vi unge trenger noe å se frem til, noe som skjer med jevne mellomrom, ikke bare en engangshendelse med pomp og prakt, og så drar alle.

Tiltak og tilbud må være varige.

Ungdom i ungdomspanel for Ungdommens Nordområdemelding (2020, s.6)

50 år med ungdomsmedvirking i Tromsø

70- og 80-tallet

Ungdomsopprør i Tromsø

På begynnelsen av 1970- og 80-tallet var Tromsø kjent som «pøbel-byen» i Norge, ettersom mange ungdommer som følte seg fremmedgjort fra lokale myndigheter og politiet krevde en bedre ungdomspolitik i byen og et sted å høre til.

De uttrykte sin frustrasjon gjennom opptøyer og husokkupasjon, og politiet måtte hente inn forsterkninger fra andre deler av landet for å slå ned opprøret.

1984–1994

Brygga ungdomshus

Etter opptøyene på 70- og tidlig 80-tallet okkuperte ungdom ulike bygninger i Tromsø sentrum og ønsket å lage selvstyrte ungdomshus. Ungdommene ble kastet ut av alle disse bygningene, men i 1984 åpnet Brygga- Ungdommens hus, som for det meste var drevet av ungdom.

Mange progressive ungdomsuttrykk fant sted der, som film, radio, «fødselen» av elektronika-bevegelsen i Tromsø m.m. I 1994 ble Brygga stengt på grunn av utfordringer med rus og alkohol.

1998

Det første ungdomsrådet i Tromsø

4 år etter nedleggelsen av Brygga etablerte Tromsø kommune et av de første lokale ungdomsrådene i Norge, og byen kan nå være stolt av 25 års historie med ungdomsråd!

Inspirasjonen kom fra Tromsøs tradisjon for selvstyrte ungdomsstrukturer, men også fra lignende ungdomsrådsstrukturer i Danmark og resten av Europa. Tromsø ungdomsråd er i dag et meget viktig medvirkningsorgan for ungdom i Tromsø kommune.

2000

Tvibit åpner

Både ungdomsrådet og ulike aktivistgrupper kjempet for å få et nytt ungdomshus i sentrum. Sommeren 2000 åpnet Tvibit.

Det inkluderte et kulturhus for ungdom, en ungdomsinformasjon og en helsestasjon for ungdom. Tvibit utviklet nye metoder for ungdomsarbeid i Norge, spesielt aktive deltagende metoder for å styrke ungdom i lokalsamfunnet.

Disse modellene og metodene har siden påvirket ungdomsarbeidet i Norge, og blant våre andre europeiske partnere.

2002 til idag

Unge mennesker endrer samfunnet

Etter etableringen av Tvibit opplevde Tromsø en økning i kreative ungdomstiltak drevet av og for ungdom, og flere festivaler som fortsatt eksisterer i dag ble født: Nordisk ungdomsfilmfestival (2002), Insomnia Electronic Music Festival (2002), Bukta Open Air Music Festival (2004) og mange flere.

Fra en negativ oppfatning av ungdom på 80-tallet og tittelen som «pøbelbyen» i Norge, forvandlet Tromsø fra begynnelsen av 2000-tallet seg til en positiv, ung og levende by.

I dag er Tromsø den byen i Norge med størst andel unge under 35 år.

2011

Tragedien på Utøya

Det tragiske terrorangrepet på Utøya 22. juli 2011 påvirket ungdomsengasjementet i hele Norge. Tromsø og Nord-Norge mistet også flere av våre unge engasjerte og fremtidige politiske ledere denne dagen.

Etter 22. juli var det mange unge mennesker som ble ytterligere engasjert i samfunnsutvikling og politikktutforming, et engasjement vi ser fortsatt i dag. 22. juli er en sterk påminnelse om ekstremismens ødeleggende virkning og understreker viktigheten å bekjempe ekstremisme og hatefulle ytringer.

2022

Søknadsprosessen mot Europeisk ungdomshovedstad

I 2022 tok Tromsø initiativ til å søke tittelen som Europeisk Ungdomshovedstad.

EYC-søknadsprosessen i 2022 og 2023 har utfordret, inspirert og endret kommunens arbeid med ungdomspolitik, og som et resultat av dette er fokuset «Unge først» ett av 5 hovedmål i Kommunens handlingsprogram for 2023-2026.

Og vi er utrolig stolte over at Tromsø vant tittelen Europeisk ungdomshovedstad 2026!

Vil du vite mer om EYC 2026 eller koble deg på prosjektet?

www.tromsoeyc2026.no

Kontakt: sif.vik@tromso.kommune.no

